

Sakregister

- adel 15, 19, 22, 23, 32, 37, 42, 93, 94, 95
- administration 48
- agrар revolution 11–12
- agrар stordrift 214, 220
- alfabetiseringskampanj 83
- Alingsås 256
- alkoholkonsumtion 259, 260
- allmän frälsejord 98
- allmänning 116, 139, 140, 285
- allmänningsskogar 270
- Alnarp 339
- Andersson, Johan 345
- animalieprodukter 40
- animalisk produktion 102, 232
- animaliska livsmedel 30, 347–349
- anka 164
- arbetsbesparande teknisk förändring 253, 362
- arbetskraftsbehov 20
- arbetskraftsbrist 222
- arbetskraftsefterfrågan 230, 326
- arbetskraftstillgång 320
- arbetsränta 77, 105
- arealbesparing 245
- arrendator 204, 210, 218
- Arrhenius, J. P. 334
- arv 71–75, 78–79, 201
- augmentshemman 46
- avel 316
- avelsgård 286
- avhysning av frälsebönder 214–216
- avrad 42, 199
- avtal 76
- avvittringar 303
- backstuga 23, 89
- backstugusittare 23, 85, 90, 224–226, 234, 302, 360
- bark till foder och bröd 40
- barnadödlighet 58, 187
- barnantal 53, 228
- Barsebäck 107
- beck 145
- befolkning 186–189
- befolkningskris 12
- belysning 62, 364
- Bengtsson, Jon 81
- Bergslagen 31, 37, 167, 181, 205, 243, 244, 306, 323, 356
- bergsmän 38, 305
- besittningsrätt 71, 200
- beskattning 42, 46, 49–50, 156, 195–197, 342, *se även grundskatt*
- besuttenhet 73
- besädd areal per gård 51, 119, 121, 123–125, 126, 233
- besädd areal per säteri 100–101
- bete 118
- betesdrift 71
- betesgång 116, 173
- betesbage 284
- betesmark 22, 29, 111, 115, 116, 119, 138, 232, 235, 238
- betesrättighet 127
- betingslära 219
- Björkvik 101
- blandsäd 144
- Blekinge 99, 157, 202, 256
- Bohuslän 31
- bolskifte 125
- bomull 364
- bonde 51, 357
- bondejordbruk 307
- bondeståndet 81
- bondgård 77
- borgare 18
- Borås 139
- boskapsskötsel 33, 145
- boställe 46, 48, 94, 108, 190, 199
- bouppteckning 59
- bovete 133
- brandstodskassor 208
- Bromma 216
- bruk 251
- brukningsgård 66, 94, 119, 121, 274
- brunröta 257
- bräder 40
- Brännkyrka 216
- brännodling 235
- brännvin 258, 259
- bröd 133, 363
- by 22, 27, 31, 33, 60, 67, 113
- byamål 122, 138, 140
- byggnader, bondgårdar 22, 60–61, 176
- byggnader, säteri 99
- byherde 174
- byordning 70, 267–268
- byorganisation 70, 283
- Byrsta 205
- byrätt 191, 267
- bystämman 70, 208
- båtsmän 46
- bönder 15, 16, 17, 18, 22, 38, 42, 48, 49, 51, 81, 194, 250, 298
- bördetorp 87
- bördsrätt 71, 76
- böter 70, 127, 267
- Christineholm 96
- daglönare 218

- hjulfordon 154, 263
 hjulkvarn 161
 hjulplog 151
 hjulårder 151
 hoveri 105, 286
 Huddinge 216
 hund 164
 Hunneberg 163
 husbehovsbränning 260
 husbehovskvarn 162
 husförhör 82
 hushållningssällskap 334
 husinteriör 62–64
 huvudgård 13, 77, 214, 218
 huvudgårdsjord 14, 100,
 358–359
 hypoteksinstitut 327
 hårdvallsång 135, 137
 hägnad 71, 114, 115, 126,
 130, 144, 173, 283
 Hälsingland 116, 175, 246
 häst 58, 119, 164, 165,
 166, 168, 173, 318
 hästkött 165
 hättkvarn 163
 Högbo bruk 37
 högsta kustlinjen 28
 Höja 103
 Höjentorp 317
 höns 164
 Hörnsjöfors 18
 höstsäd 132, 157
 Hötorget 166
- import 364
 indelningshavare 46, 48,
 186, 358
 indelningsverket 45, 46, 48,
 49, 76, 93, 185, 186
 indelta armén 84
 inflation 342, 343
 inhysesjon 23, 85, 90, 91,
 224–226
 innermej 154
 insocknebönder 105
 insocknehemman 98
 insocknes frälse 288
 inspektör 103, 218
 inäga 112, 115, 284
- jakt och fångst 41
 jakträtt 71
 Johannishus 99, 102, 157
 jordarter 28
 jordatal 140
 jordbesparande teknisk föränd-
 ring 245, 253
 jordbrukarbefolkning 11
 jordbrukarbefolkningens
 sammansättning 195
 jordbruksproletariat 15, 89,
 360
 jordbruksstatistik 331, 336
 jordbruksundervisning 354
 jordebokshemman 43, 65,
 66, 94, 119, 121, 140, 195
 jordeboksränta 65
 jordeböcker 43, 64
 jordlägenhet 355
 jordnatur 42, 43
 jordpriser 197
 jordränta 43, 49, 93,
 156, 197, 358
 jordräntemottagare 94, 358
 jordräntetryck 195, 342
 jordägande 42, 44, 185, 204
 jordöverföring mellan genera-
 tioner 73–75, 76, 78, 201
 Julita 219
 järn 17, 38, 361
 järnanvändning 248
 järnaxlade fordon 251, 264
 järnexport 38, 361
 järninnehav 248
 järnmalm 38
 järnplog 245, 251, 310,
 315, 354
 järnpriser 246, 247, 248
 Järnskog 165
 järnspis 364
 järnvägar 20, 266, 364
 Järstad 268
- kaffe 260, 364
 kalenderreform 145
 Kalm, Pehr 36, 155
 Kalv 234
 kapital 326
 kapitalistiska samhällsformer
 14, 15
 kapitalistisk godsdrift 215–
 220, 359
 Karlskrona 180
 kastmaskin 323
 katt 164
 Kavlås 104
 Kivik 28
 klocka 362, 365
 kläder 59, 363–364
 klöver 287
 klövja 154, 262
 klövjesadel 264
 knektehåll 46, 47, 91
 ko 167, 169, 173
 komministerboställe 45, 94
 kommunallagstiftning 210
 kommunikationer 20
 konsumtionsberäkning 346,
 349
 kontrakt 105
 koppar 17, 64
 koppelbruk 305, 306
 kor 58, 167–170, 315–318
 korn 132, 134, 143, 144
 korntal 155, 157, 315, 316
 kreatursskötsel 101–102, 111,
 164–176, 315–318
 kreatursstockens sammansätt-
 ning 168–170
 kredit 326
 kreditformer 327
 kronobönder 76, 81, 198–202
 kronohemman 76
 kronojord 42, 44, 199, 204
 kronopark 139
 kronorusthåll 76
 kronotionde 65
 kroppslängd 58, 342, 345,
 347
 Kullaberg 138
 Kumla 69
 Kungälv 58
 Kungslena 69
 kustområden 31–32
 kustseglation 32
 kvarn 161, 319
 kvickrot 312
 kviga 167

dagsverke 49, 88, 105, 108
dagsverksbönder 359
dagsverksstrejck 214, 218
Dala 221, 229
Dalarna 37, 40, 95, 175,
245, 252, 270, 299, 305,
306, 322
Dalsland 368–369
Dalupproret 83–84
Danderyd 216
Danmark 266, 325
Degeberg 313, 337, 339
deja 102
dikning 144, 148, 150, 312,
315
djupharv 246, 310, 315, 354
djuravel 316
domsrätt 49
domstol 192
dragare 27, 235
dragdjur 111, 170, 236
driftskapital 98, 217
dräng 55, 80, 102, 103, 360
dysenteri 344
dödlighet 187

Ekebyborna 87, 237
ekologisk kris 238, 315
Eldkvarn 320
emigration 365
engelska plogar 310
England 14–15, 190, 305
ensambebyggelse 67
enskifte 273, 283–292, 353
enskifteslagstiftning 289, 291
ensäde 125, 128, 129, 145,
157
export 361, 364

fabrikstillverkning 363
fabrikstillverkning av redskap
252
Faggot, Jacob 275, 329, 330
Falbygden 32, 69, 139
Falköping 177
familjebildning 53, 222
familjestorlek 53
farm 286
farmare 14

feodal godsdrift 358–359
feodala samhällsformer 13–14,
48–49
feodalism 186
fickur 362
Filipstad 262
Finsta 110
fiskarebefolkning 31
fjärdedelsträda 128
flåhacka 235, 248
foderbehov 245
foderbrist 237
foderproduktion 316
foderväxter 285, 315
folkökning
12, 13, 186, 187,
188, 229, 342
Fors 292
Forsa 165
frihetstiden 195, 342
frostsador 312
frälsebönder 76, 81, 102,
104, 213, 214, 216, 217,
251
frälsejord 18, 32, 39, 42, 44,
50, 76, 93, 95, 202, 204,
212
frälsejordsköp av ofrälse 202–
204
frälsejordsägare 358
frälsekatte 78, 204
frälsetorp 86, 87, 88
frälsetorpare 104, 108
Frölunda 295, 297
får 58, 164, 170, 317, 318
fäbodväsende 40, 175
fägata 117
födelsekontroll 229
födelseetal 187
förfoganderätt 284
förläning 17
förmedling 50
förrådsutrymme 61
försvarslöshet (laga försvar)
91, 360
förrädling 316

Gamla Uppsala 34
garnison 47

garnissonsoldater 84
get 58, 164, 172
gifermålsålder 53, 229
Glimåkra 54
gode män 291, 296
gods 17, 44, 76, 214, 285,
358
godsavsöndring 17
godsdonation 17
godsens arbetsorganisation
104–108
Gotland 32, 95, 299, 322,
323
Grangärde 234
grundskatt 43, 47, 49, 50,
65, 196
Grälös 270
Gudhem 33
Gustav III 198
gård 60, 64
gås 164
gåsfotharv 247
Gällstad 295
gårde 112, 118, 125
gårdsgård 30
Gästrikland 59
gödsel 235
Göteborg 189

Haga 215
Haknäs 47, 87
Halland 30, 31, 105, 213,
215
hamling 136
handelsgödsel 314
harv 151
harva 143
havre 132, 134, 143, 144
havreexport 364
Hedemora 245, 252
hemman 43, *se även jorde-
bokshemman*
hemmansdel 66, 73, 140, 274
hemmansklyvning 65, 72,
94, 196
hemmansägare 358
herrgårdsraser 316, 317
hinderdon 172
Hjuleberg 215

- Kvillinge 114, 267
 kvinnlig arbetskraft 55–56,
 80, 227
 kvinnoarbete 55
 Kvistalånga 70, 126, 370–371
 kyrkkassor 208
 kyrkojord 44
 kål 131
 kålgård 22, 90
 kärra 154, 263
 Kävlungeån 312
 Körtingsberg 219
- ladugård 176
 laga försvar 360
 laga skifte 273, 283–285,
 292–303, 311, 352, 353
 lagstiftning 191, 192
 landbo 17, 44, 75, 76, 191,
 204
 landbogård 214
 landshövdingeberättelse 330,
 332, 334
 lantarbetare 359
 Lantbruksakademien 334
 lantbruksinstitut 337–339
 lantbruksmöten 337
 lantbruksskolor 337
 lantmannaskolor 340
 lantmätare 270, 295, 296
 lantmäteriförordning 275
 lappbyar 240
 Lappland 239–241
 lappmarkskolonisation 239–
 241
 laxfiske 41
 Leaby 311
 legotid 105
 levnadsstandard 58, 341, 345
 Lidingö 216
 lie 152, 243, 244
 Lilla Uppåkra 122, 123,
 278, 290
 limes norrlandicus 39, 188
 limpbröd 134
 lin 133
 Lindholmen 96
 Lindö 150
 Linné, Carl von 26, 36, 40,
 41, 42, 62, 67, 144,
 177, 240, 306, 317
 livslängd 58
 livsmedelskris 342
 livsmedelspriser 13
 livstidsstädja 106
 Ljung 103
 ljunghed 239
 Locknevi 68
 lokalpolitik 208
 Lovö 216
 Luledalen 170, 232
 låglandsboskap 318
 långloge 159, 322
 läder 55
 läskunnighet 82, 185
 Löderup 113
 lönearbete 15, 23, 85, 91,
 360
 lönearbetskraft 283
 Lönsboda 124, 125, 145,
 239
 lösdriveri 47
 Lövstad 101
 lövtäkt 137
 löväng 136
- Macklean, Rutger 109, 286
 malning 161
 Malthus, T. R. 239
 Mangskog 233
 mantal 140
 mantalsränta 65
 mantalssatt jord 89
 mantalsvärde 65, 66
 manufaktur 251
 marknads efterfrågan 271
 marknadsutbyte 12, 15
 masugn 38
 Medelpad 146, 160
 mekanisering 319–328, 356
 missväxt 344
 mjölkavkastning 11, 102,
 167–168, 315, 316
 mjölkning 58, 227
 Mora 39, 249
 morän 28, 29
 moränjord 37
 moränlera 28
- mullskopa 248
 Munktells mekaniska verkstad
 326
 mångsyssleri 53
 Mälardalen 36
 mönsterjordbruk 212
- Naglarby 236
 naturaskatter 46
 Njunjes 240
 Nonnen, Edward 337, 338
 Nordsjöländerna 17
 Norrland 39–40, 95, 146,
 160, 169, 191, 205, 232,
 244, 246, 307
 norrlandsgränsen, *se limes
 norrlandicus*
 nybyggare 240
 Nykil 223
 nyodling 33, 231–242, 269
 nyodlingsteknik 234
 Närke 33
 nödmynt 342
 nödår 349
 nötkreatur 164, 166, 318
- obesuttna 23, 85–91, 194,
 221–230, 234, 283, 302
 Ockelbo 234
 odlings- och hävdeersättning
 290
 odlingslån 191
 odlingsröse 150, 310
 odlingsystem 285
 odlingssäsong 232
 officerare 22
 ofrälse ståndspersoner 95
 Ore 245
 ortsbeskrivning 330
 Othem 209
 Ovensjö 45, 322
 oxdrift 31, 39, 167
 oxen 166, 168
- Patriotiska Sällskapet 185
 penningarre 286
 penningränta 196
 periferi, ekonomisk 15–16,
 368

- personskatt 197
 piga 80, 102, 103, 360
 plattgård 218
 plog 146, 148, 235, *se även järnplog*
 porslin 362
 potatis 255–259
 potatisbladmögel 257
 produktivitet, produktion per capita 20, 350
 proletarisering 229
 property rights 284
 präster 18, 22, 94, 331
 prästgård 94
 prästhemman 45
- rackare 165
 Ramnäs 162
 reallön 342, 345
 redskapsmässig självförsörjning 251
 reduktion 18, 19
 renskötsel 42, 239
 resenärer 59
 rida 60, 262
 ridsadel 262, 264
 riksdagen 16, 81, 195
 riksdagsmannaval 81
 rote 91
 rotfrukter 131, 287
 rundloge 160, 322
 rusthåll 46, 48, 198
 rusthållare 196
 Ryda kungsgård 102
 Rydboholm 103
 ryggad åker 148
 rytteri 48
 rå- och rörshemman 98
 råg 131, 134, 144
 räfsa 152
 ränta 43, 48, 65, 71, 77
 räntebelastning 199
 rättare 103, 218
 rödsot 344
- Saleby 69
 saluslöjd 30, 40, 145, 251, 252
 samer 41, 339–241
- Sanda 264
 schäferi 317
 sedlar 343
 sedvana 76, 105, 191, 192
 sedvanerätt 70
 Segerstad 116, 117, 118, 119, 143
 sidvallsäng 134
 silver 64
 Sjuhäradsbygden 30
 självhushållning 251, 361
 självvuxna redskapsämnen 54, 143
 Sjö 103
 Skarhult 271, 317
 skatt 42, 86, 185, 199
 skattebelastning 195–197, 357
 skattebönder 71, 81, 198, 199, 208, 251
 skattefrälse 78, 204
 skattehöjning 17
 skattejord 42, 44, 197, 199, 204
 skatteköp 198–202
 skatterätt 71, 72, 199
 skatteuppbörd 48
 skattevrak 71
 skattläggning 205
 Skederid 110
 Skeppsbron 16
 skiften av skog 270
 skiftesansökningar 281, 298
 skifteskostnad 298
 skiftesreformer 11, 14, 273
 skiftesrörelse 191
 skiftesvitsord 275
 skjutsplikt 55
 skog 22, 111, 138, 145, 238, 241, 270, 354–355
 skoglöshet 33
 skogsbruk 241, 355
 skogsbygd 29–31, 39–42, 68, 145–146, 150, 170, 232, 239, 244, 256
 skogsbygdsbönder 51
 skogsordning 271
 skogsplantering 354
 skomakare 58
 skräddare 58
- Skurup 286
 skvaltkvarn 161, 319
 Skåne 26–30, 36, 67, 68, 77, 98, 105–106, 113, 115, 123, 125, 324, *se även Skånes slättbygder*
 Skånes slättbygder 26, 155, 169, 205, 207, 217–218, 228, 232, 243, 307, 324
 skära 152, 243
 skärjärn 235, 248
 skörd 54, 58, 151–154, 243–244, 323–325
 skördeanden 151
 skördemaskin 324
 sladd 247
 slaga 158
 slätter 151, 152
 slätteranden 151
 slättermaskin 323, 365
 slädföre 263
 släktgård 74
 slätköp 75
 slända 55
 slättbygdsbonde 51
 slöjd 54
 slöjdalster 23, 51
 slöjdprodukt 30
 smed 251
 smide 55
 Smith, Adam 255
 småbönder 207, 228
 Småland 29, 30, 36, 41, 60, 62, 68, 167
 smör 168
 social rörlighet 228
 sockenmagasin 191, 208
 sockenstämma 208, 209
 soldater 46, 47, 91
 soldatövningar 91
 Solna 216
 solskifte 121–122
 spannmålsavkastning per utsädestunna (korntal) 126, 155–158, 315
 spannmålsavkastning per åkerareal 11, 157
 spannmålshandel 39, 40, 180, 190

- spannmålspriser 345
spannmålsskörd, *se skörd*
spinnrock 55
stadgad åborätt 198
stadsbefolkning 177, 189
stadsjord 178
stadspolitik 178
stadsprivilegier 178
stall 176
stallning 111
stallningsperiod 176
stat 226
statare 215, 216, 218, 226–227, 359, 360
Statistiska centralbyrån 336
statsinkomster 197
statsmakten 190–193, 329–331
statorpare 226
stengårdsgård 116, 310, 311
stenkol 364
stenröjning 150, 244, 310
Stockholm 31, 167, 177, 189
Stockholms län 94, 97
Stolt, Jonas 62, 352
Stora Väsby 100
storbyten 270
storbönder 206
stordriftsfördelar 206, 220
storjordbruk 307, 359
Storsjöbygden 40
storskifte 269, 273–282
storskifteslagstiftning 275, 276
storskiftets effekter 277
stråfångare 154
ströfrälse 77
stubbamölla 163
stut 166
ståndsperson 22, 42, 93, 200, 202, 220, 250
städer 177, 178, 179, 181, 185, 189, 326
städja 105
stängselkostnad 115–116, 130
stängselvirke 130
Sundsvall 189
svaljord 307
Svaneholm 286, 287
Svartsjö 78
svedjebruk 29, 72, 126, 131, 238
svenskhavre 133
svin 164, 172, 318
svältfodring 176, 318
Svältorna 239
Sydeuropa 16
Sydsvenska höglandet 68, 246, 250, 309
sylharv 247
sädesrensning 161
sädesslag 131–134
sängkläder 64
Särna 41
säsongarbetare 320
säsongarbete 30
säsongvariationer 53
säteri 22, 27, 37, 95, 96, 98, 156, 190, 202
Södermanland 87, 94, 97, *se även Östsveriges slättbygder*
tabellverket 331
Taxnäs 103
teg 112, 118, 121, 125, 353
tegel 362
tegelrör 313
teglag 121
tegskifte 112, 275
tegsplittring 270, 274
textilier, statusmanifestation 64
textiltillverkning 55
Thunberg, Daniel 333
Tibble 85
tidelag 174
timmer 40
timmerflottning 40, 355
tjänstefolk 52
tjänstehjon 79
tjänstehjonsstadga 222
tjära 17, 40, 51, 145
tomt 122
tomtorm 52
Torna härad 169
torp 23, 67, 86, 89, 355
torp, åkerareal 87
torpare 23, 85, 86, 102, 214, 216, 222–224, 228, 234, 283, 302, 360
torplagstiftningen 86, 222
torplegan 86
torpskatt 86
Tosterup 27, 77
transporter 162–266
transportrevolution 264
tresäde 117, 123, 128, 129, 144
trä 17
träda 26, 114, 115, 129, 130, 131
trädessystem 117, 128, 129
trädgård 22, 90, 131
trädgårdsmästare 102
trävaror 361
trävaruexport 241
tröskning 158–160, 321–323
tröskvagn 159, 333
tröskvals 160
tröskverk 160, 321–323, 325
tröskverksbyggare 325
tullkvarn 162, 320
tunnbröd 133
tvåkammarriksdagen 358
tvåsäde 128, 143, 157, 309
tvärsadel 262
tvätt 58, 240
Tyskland 305, 325
täckdikning 313
täppodling 129
tätorter 189
Uddevalla 179
Ultuna 339
Ulvunda 101
undantag 73
undsättningsspannmål 191
Uppland 36, *se även Östsveriges slättbygder*
uppodlingsgrad (åkerens andel av totalarealen) 26, 29, 33, 36–37, 40
utflyttning vid enskifte och laga skifte 290, 294
utflyttningstväng 289
utlösning av medarvingar 73–75, 206
utmark 22, 111, 115, 116, 138

- utmätning 72
 utsocknehemman 98
- Vad 268
 vagn 154, 263
 vagn- och valströskning 322
 Valleberga 113
 vallhjon 174
 vandringsarbetare 320
 vandringsarbete 40
 Varberg 32
 varg 173
 vattenkraft 38
 vete 131, 134, 144
 Vetenskapsakademien 333
 Vidarp 140
 vildren 41, 42
 Vimmerby 284
 Virestad 60
 virkesbrist 115
 Vreta kloster 268
 våtmark 134–135, 312
 våtmarksäng 134
 väderkvarn 162
 vägar 262
 vägunderhåll 55
 Värmland 37, 69, 95, 246, 252
 Västerbotten 40
 Västergötland 29, 30, 32, 36, 69, 95, 100, 116, 307
 Västerås 177
 Västeuropa 12–15
 Västmanland 37, *se även Bergslagen, Östsveriges slättbygder*
- Västra Eneby 109
 Västra Malsjö 70
 Västsverige 77, 120, 167, 270, 324
 Västsveriges slättbygder 32–36, 116–120, 155–156, 170, 232, 246
 växelbruk 285, 305–310, 354
 växtförädling 316
- ypperligt frälse 95, 202
 Ytterhogdal 165
 yttermej 153
- åborätt 76
 åkermark 111–131, 142, 231, 236, 253, *se även uppodlingsgrad*
 åkerbruksarbete 142, 154, 253–254
 åkerbruksmetoder 287
 åkerbruksredskap 146–151, 245–248, 314
 åkerbrukssystem 129
 ålderman 71
 ångbåtstrafik 266
 Ångermanland 246
 ångkvarn 320
 ångmaskin 265, 319, 323
 ångplog 319
 ångtröskverk 323, 365
 Åraslöv 213
 årder 143, 146, 150, 246
 Åsunda 228
- ägande 72
 äganderätt 71, 198, 284
 ägodelningsrätt 294
 ägoslag 115
 äktenskap 53
 äng 26, 29, 111, 115, 134, 137, 142, 152, 232, 235, 236
 ängsgärde 113, 117, 123
 änka 53, 90
 änkring 90
 ärftlig besittningsrätt 71, 76, 78
 ärja 143, 144
 ärter 133
 Äsplunda 103, 107
- Österfärnebo 59
 Östergötland 29, 32, 36, 87, 95, 101, 116, *se även Östsveriges slättbygder*
 Östeuropa 16
 östra Mellansverige 36, 89
 Östra Nederlösa 120, 121, 143, 279, 293
 Östra Yttringe 217
 Östsverige 77, 191, 323, *se även Östsveriges slättbygder*
 Östsveriges slättbygder 36–37, 120–123, 155–156, 170, 205–206, 215–218, 226–227, 232, 243, 246, 250, 322, 324, 352
 övergångsbygder 51
 överskott 64, 197, 357
 Överums bruk 324
 Övraön 65, 66, 68